

Тема 1. Історія виникнення нейролінгвістичного програмування (НЛП).

СУТНІСТЬ НЕЙРОЛІНГВІСТИЧНОГО ПРОГРАМУВАННЯ Й ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ

Нейролінгвістичне програмування як модель пояснення структурування власного досвіду виникло на початку 70-х рр. ХХ ст. Його родоначальниками вважають студента факультету математики Річарда Бендлера та професора лінгвістики Джона Гріндера з Каліфорнійського університету. Зокрема Р.Бендлер виявив закономірність: копіювання пересічною людиною певних аспектів поведінки й мовлення відомих психотерапевтів може аналогічно вплинути на свідомість, емоції та поведінку інших людей.

Дж.Гріндер зацікавився дослідженнями молодшої людини: "Якщо ви поясните мені, як робити те, що ви робите, я поясню вам, що саме ви робите". Після цього вони вдвох вивчили й проаналізували складові успіху найвідоміших психотерапевтів свого часу - М.Еріксона, В.Сатир, Ф.Перлза. Гріндер як лінгвіст аналізував усі вербальні методи психологічного впливу на людей, а програміст Бендлер трансформував отриману інформацію в систему алгоритмів. Ці дослідження започаткували процес моделювання прийомів успішного спілкування, пізніше названий *нейролінгвістичним програмуванням*.

Нейролінгвістичне (грецьк. *neuron* 'нерв' і лат. *lingua* 'мова') програмування (нім. *programieren* 'складати програми') – система опису структури суб'єктивного досвіду, що пояснює специфіку кодування набутої інформації; модель спілкування, яка ґрунтується на виявленні та використанні стандартів мислення; комплекс технік і операційних принципів (контекстуально залежних переконань), на основі яких моделюються ефективні стратегії мислення й поведінки.

У назві "нейролінгвістичне програмування":

частина "*нейрон*" указує на те, що для опису реального досвіду людини необхідно знати та розуміти "мову мозку", тобто ті нейрологічні процеси, що відповідають за зберігання, перероблення й передання інформації

"*лінгвістичне*" акцентує на ключовому значенні мови не лише в процесі опису особливостей механізмів мислення та поведінки, а й під час організації комунікації

"*програмування*" визначає системність розумових процесів та поведінки. В основі популярності (успіху) НЛП лежить використання феномену "взаємодії трьох" (свідомості - підсвідомості - реальності).

Зародження власне нейролінгвістичного програмування – 70-ті роки ХХ століття (Р.Бендлер, Дж.Гріндер). Підвалини для створення НЛП: гештальт-терапія Ф. Перлза, терапевтичні моделі В.Сатира, антропология Г.Бейтсона, гіпноз М.Еріксона. 80 рр. ХХ ст.: Р.Бендлер займається субмодальностями, Дж. Гріндер створює Новий Код нейролінгвістичного програмування. Р.Дітлс вивчає зміст, роль та способи кодування людських переконань, створення методичних моделей. Е.Роббінс створює робочу форму «застосування НЛП до себе». А.Джеймс постулює наявність феномена лінії часу. Р. Ділтсон розробляє концепцію системного НЛП. Відкриття методу сутнісних трансформацій. Робота М. Хала з дослідження і використання мета-станів. Створення Р. Бендлером системи «інженерного проектування людини».

Книга *Терри Мак\$Клендона* “Wild days. NLP” (“Перші дні. НЛП”) – перші відомості про історію створення.